

MELHUS SENTRUM - ROM FOR ALLE

PLANSJE 1/4: STEDSANALYSE

KORT OM MELHUS

- Melhus ligger ca. 2 mil sør for Trondheim
- Det bor 15 000 innbyggere i kommunen, med en årlig befolkningsvekst på rundt 1%. Som mål skal det skje ytterligere vekst
- Kommunen fungerer som en pendlerkommune til Trondheim
- Det satses på forbedret jernbane mellom Trondheim og Melhus med hyppigere avganger
- Kommunen har lange tradisjoner med jordbruk, som er den dominerende næringen. De siste årene har det blitt mer verkstedindustri, og ulike produksjon-, handels- og servicebedrifter
- Landskapet gir gode natur- og rekreasjonsmuligheter, samt godt terreng for tur, jakt og alpint
- Rik historie datert bak til vikingtiden

VÅR VISUELLE OPPLEVELSE

GRÅTT LANDBRUK ØDE
 PARKERINGSPLASSER
 USTRUKTURERT MULIGHETER
 KJEDELIG

Ved første øyekast fremstår Melhus sentrum grått og trist, med ingen umiddelbar følelse av noe identitet eller egenart. Sentrum er preget av trafikk, store parkeringsarealer mellom byggene og få innslag av grøntområder. Disse asfaltflatene gir en slags tomhetsfølelse og gir inntrykk av at sentrum er en dødsone.

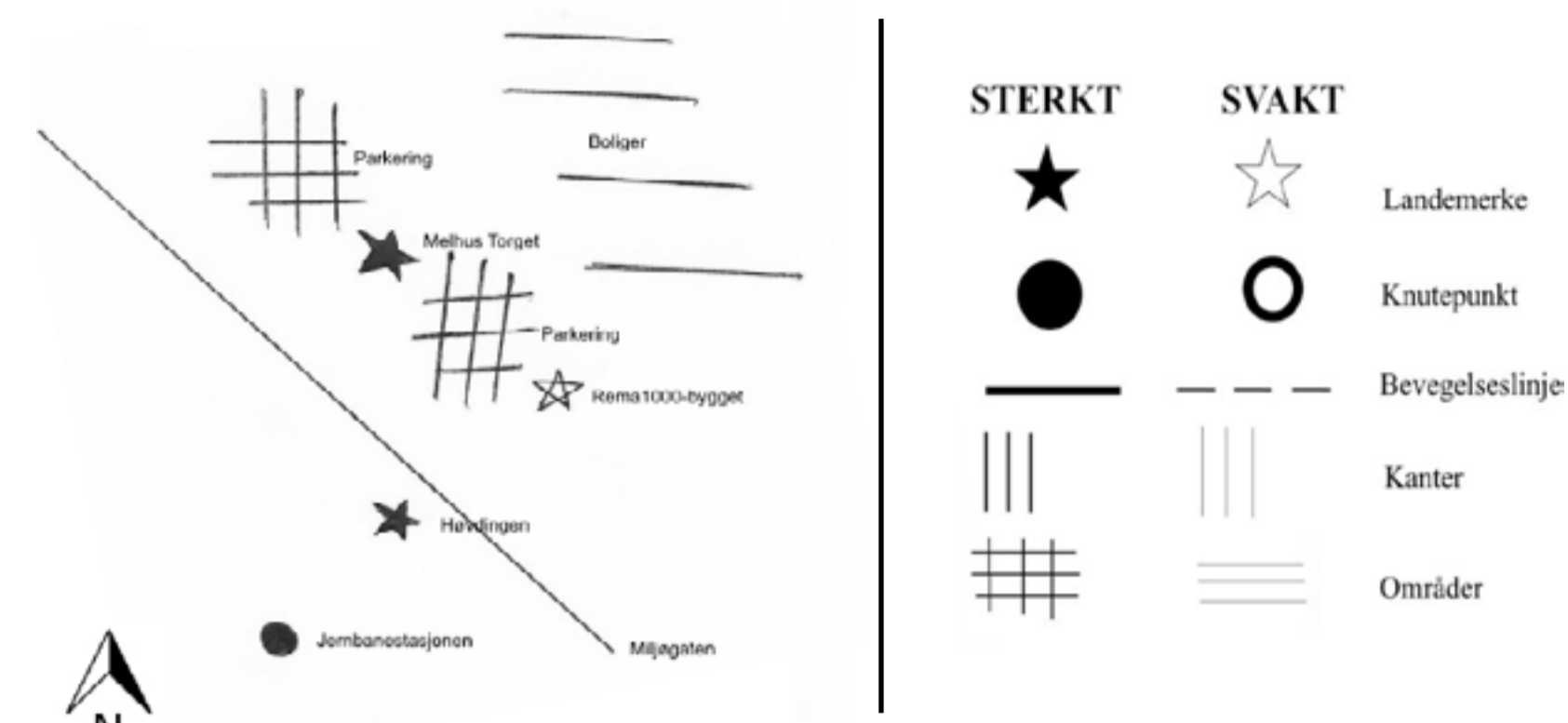
Ulike trender og stilarter innenfor arkitektur gir sentrum en ustrukturert følelse. Vi ønsker ikke å kalle det kaos, da det finnes elementer som gjentar seg i bebyggelsen. Sentrum føles åpent, men samtidig trygt på grunn av åsen som ligger i utkanten som en lun vegg. Rundt sentrumskjernen finnes det gode landbruks- og naturområder. Det lagt til rette for pendling, med parkeringsplasser og kollektivmuligheter.

Assosiasjoner

KEVIN LYNCHS MENTAL MAPPING

Kevin Lynch beskrev tidlig på 70-tallet 5 elementer det fysiske byrommet er satt sammen av. Etter turen til Melhus slo vi sammen 8 individuelle tegninger, 5 egne tegninger og 3 personer fra Melhus sine tegninger. Skissene var av elementer som ble husket i Melhus Sentrum. Tegningene ble sammenslått til et mentalt kart. Da vi tegnet kartene fikk parkeringsplassene stort fokus. Innbyggerne ga ikke mye oppmerksomhet til disse, men mer til Høvdingen og Melhustorget, altså de lokale møteplassene.

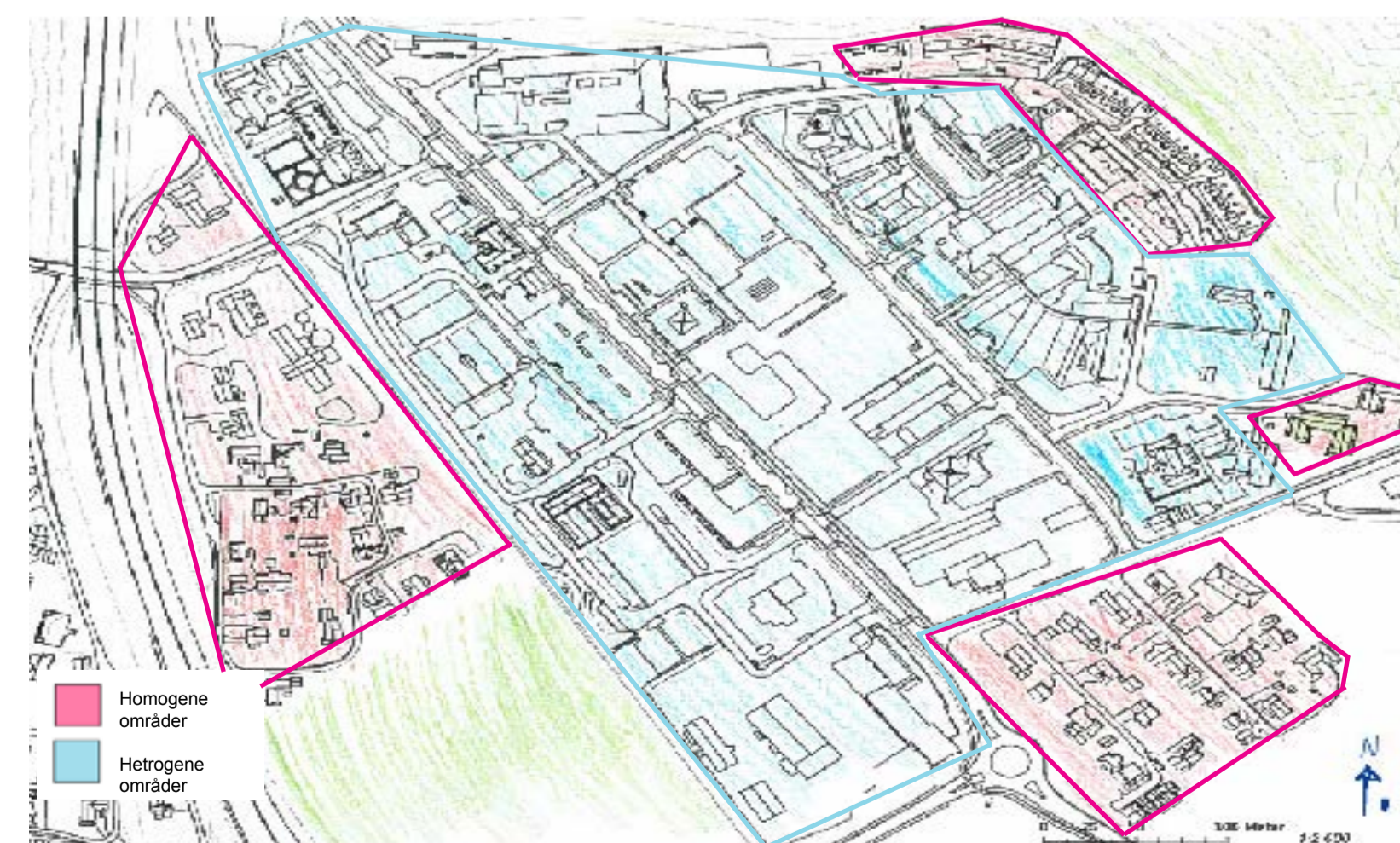
BEBYGGELSE OG ORDENSMØNSTER

Melhus sentrum er i hovedsak strukturert rundt miljøgaten. Det er lite struktur og sammenheng i bebyggelsen. I sentrum er det en blanding av offentlig bebyggelse, selveierleiligheter samt diverse butikker og spisesteder. Store arealer i sentrum er også brukt til parkeringsplasser.

De homogene områdene i sentrum består av leilighetskomplekser og eldreboliger. Disse områdene virker godt strukturert og planlagt. Bebyggelsen er relativt lik, med samme bebyggelseshøyde og utforming.

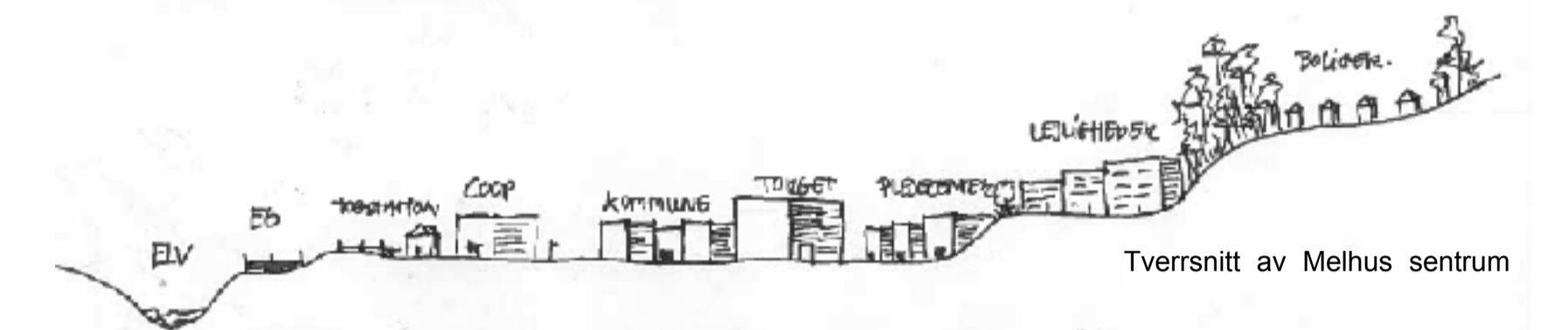
Store deler av sentrum er heterogene områder som består av en tilfeldig sammensetting av butikker og spisesteder. Dette området føles nærmere kaotisk og lite organisert, og bryter med de homogene områdene.

Bebyggelsen i sentrumskjernen er organisert i en mer eller mindre rett linje, langs miljøgata og toglinjen som strekker seg gjennom byen. Dette skiller seg ut fra bebyggelsen som ligger langs åssiden mot øst som følger terrenget. Dette skaper et naturlig skille mellom sentrum og naturen rundt.

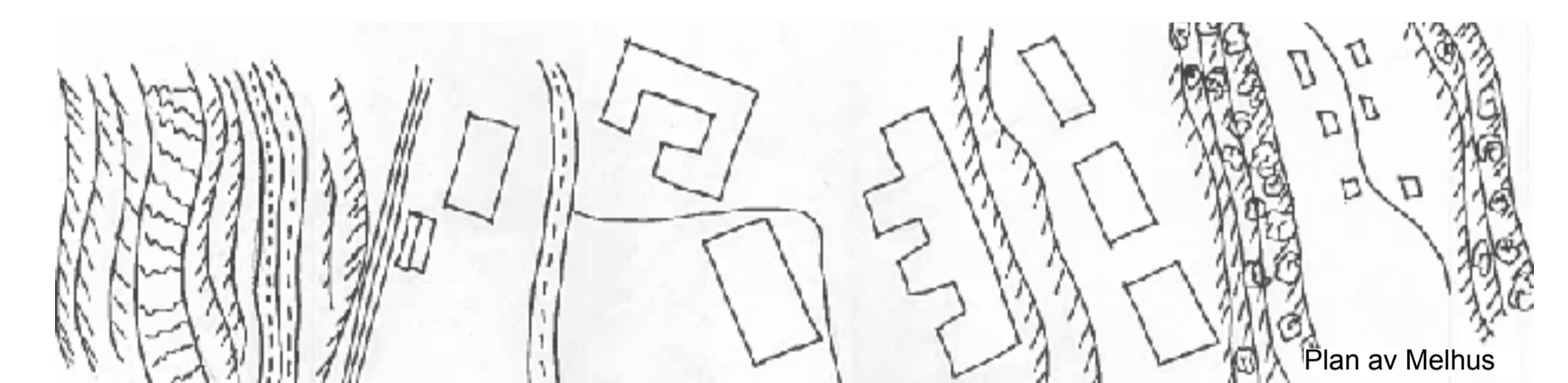
LANDSKAP

Melhus ligger i en dal. Selve sentrum ligger på den østlige siden av elven, Gaula som deler byen i to deler. Sentrum er bygd opp på et flatt areal og er avgrenset av kupert terreng mot nord, øst og vest. Mot nordøst ligger et fjell hvor store deler er dekket av skog. Mot sør ligger det landbruksareal i samme høyde som sentrum. Arealer legger med det til rette for at det er mot sør byen skal utvikle seg.

Tversnitt av Melhus sentrum

Vest for sentrum ligger elven og E6, mot øst sprer byen seg og avgrenses av vegetasjonen i dalsiden

Plan av Melhus

FØRINGER

Melhus sentrum virker generelt litt lite gjennomtenkt og preget av tilfeldige tiltak. Det er mange, lite hensiktsmessige løsninger, mest markant er de store åpne arealene avsatt til parkering. Melhus har likevel mange omkringliggende kvaliteter og følger et stort potensial. Vi ønsker å utnytte oss av disse kvalitetene samtidig som vi ønsker å redigere mye av sentrumsarealet. På denne måten skal vi gi Melhus identitet og gjøre Melhus mer ettertraktet i regionen.

GRØNN BY

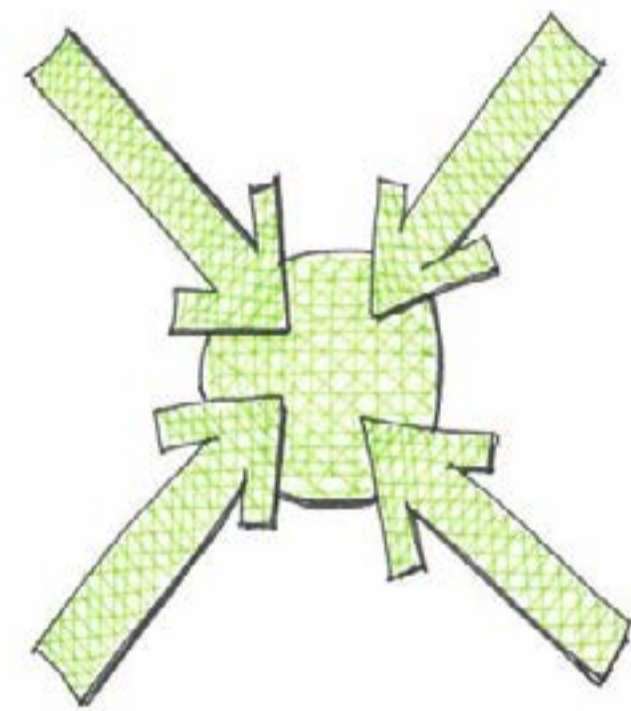
KONSEPT

I dette konseptet ønsker vi å dra det grønne inn i byen og bygge byen videre derfra. Med grønn by følger implisitt fokus på helse og miljø.

Dette skal vi løse med fokus på grøntområder for rekreasjon, ingen trafikk i bykjernen, legge til rette for fremkomst til fots eller med sykkel og fasiliteter for salg og bearbeiding av lokale matvarer.

GRØNNSTRUKTUR

Her drar vi det grønne inn i byen. Grønnstrukturen utgjør bykjernens ordnede element. Øvrig bebyggelse føyer seg etter dens utforming og miljømessige egenskaper. Grøntområdet er formet med et grønt torg i midten og med 4-5 armer ut i byen. Videre er det tenkt å inneholde ulike soner med forskjellig tema for rekreasjon (mosjon, barn, sosialt, avslapning). Samtidig skal de fungere som transportåre for gående og syklende.

TRAFIKK OG FERDSEL

Her er det de myke trafikantene som står i fokus. Vi ønsker en sentrumskjerne fri for biltrafikk da vi mener dette underbygger fokus i den grønne by, helse og miljø. Vi skal legge til rette for dette med grønne parkeringshus (med bolig) i utkanten av sentrum, utarbeide gang- og sykkelveger for rask og effektiv fremkomst og konstruere en ringvei rundt sentrum slik at den øvrige infrastrukturen ikke blir forulempet.

- + Trekker naturen inn i sentrum
- + Tilrettelegging for myke trafikkanter
- + Fortetting i sentrumskjernen

- Noe areal utnyttes ikke
- Folk må endre trafikkanter
- Næringsdrivende og beboere i sentrum må tilpasse seg

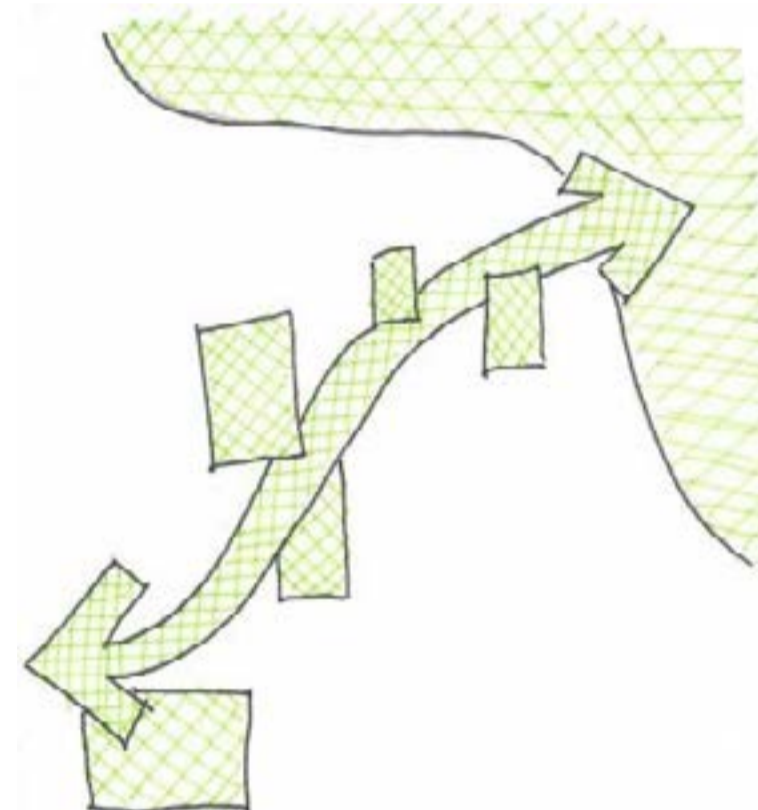
SPORTSBY

KONSEPT

En by full av aktiviteter og sportslige tilbud. Vi skal koble byen sammen med både elv og fjell og vi skal konstruere sport og aktivitetsanlegg som tilfredsstiller behov ved alle årets årstider. Bakgrunnen er for å kunne utnytte Melhus fulle potensial. Vi skal løse dette med en sammenhengende grønnstruktur hvor torget vil ha en funksjon som samlingssted med butikker og kafeer.

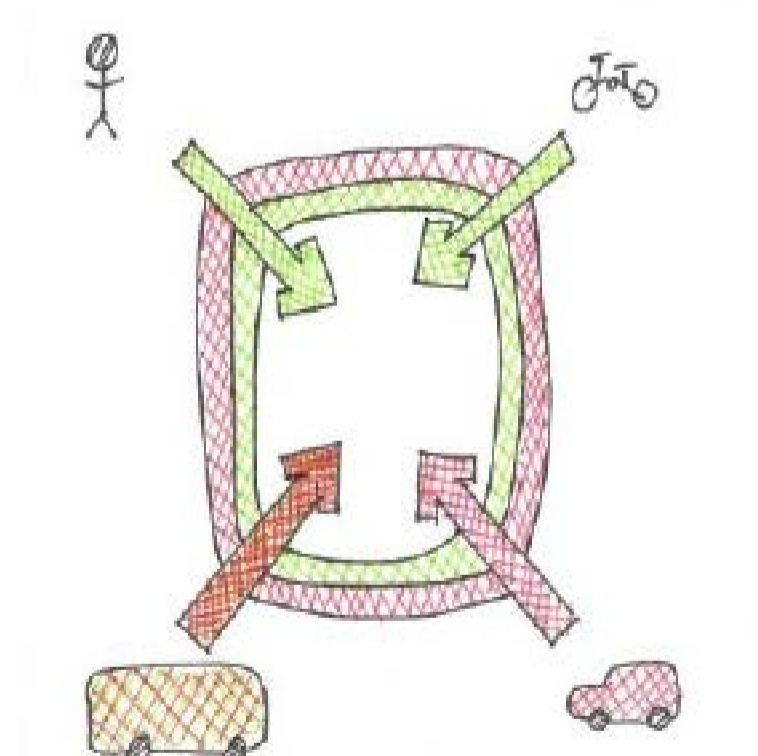

GRØNNSTRUKTUR

Grønnstrukturen i sportsbyen strekker seg hele veien fra fjellet til elven med omkringliggende sport og aktivitetssentre. S-formasjon på parkstrukturen som går gjennom sentrum. Infrastrukturen fungerer som transportåre mellom aktivitetssonene. Det spesielle her vil være broen vi tenker oss som binder Gaula sammen med byen. Vi ønsker å bygge en bred parkbro som man kan bruke som rekreasjonssted så vel som bro i tradisjonell forstand.

TRAFIKK OG FERDSEL

Vi ønsker å tilrettelegge for alle slags fremkomstmidler. Det vil bli utbedret gang- og sykkelveier og et kjøremønster som harmonerer med den nye parkstrukturen og det økte fokuset på myke trafikkanter. Videre ønsker vi at Melhus skal bli en destinasjon man drar til på lik linje med Opdal, Åre og andre aktivitetsbyer. Derfor vil vi bedre kollektivtilbudet slik at det skal være enkelt å komme seg til og fra Melhus.

- + Får folk i aktivitet
- + Lager en naturlig kobling mellom sentrum og naturen rundt
- + Trekker flere sportsinteresserte til byen

- Melhus blir en byggeplass
- Lite fokus på miljøhensyn
- Kostbart
- Lite diversifisert

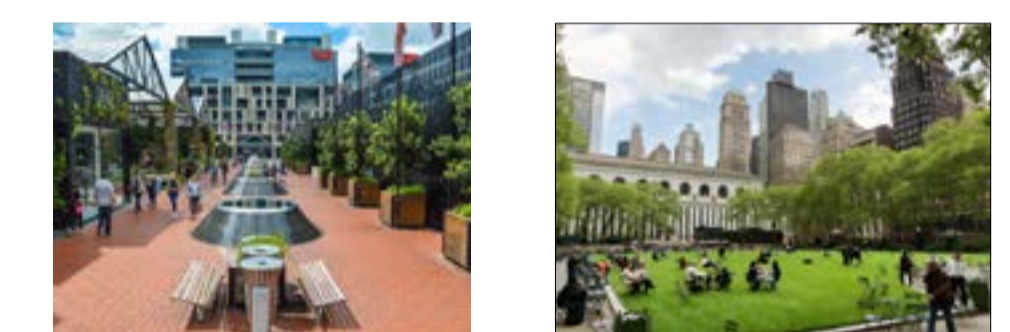
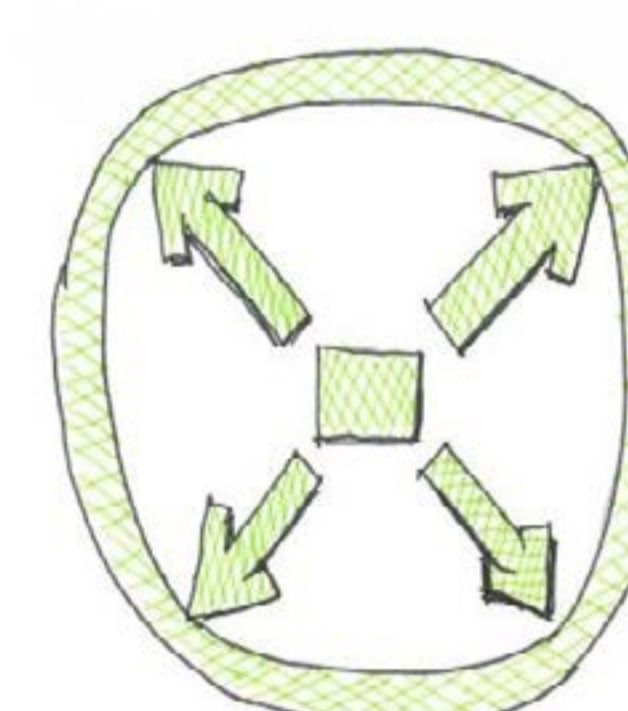
INNOVASJONSBY

KONSEPT

Dette konseptet baserer seg på at Melhus skal bli hotspot for nyvinninger og innovasjon. Vi konstruerer bokollektiver, nye kontorlokaler med åpne løsninger, produksjonshaller, samt nytt hypermoderne campus for NTNUs entreprenørskole. Det skal være overkommelige leiepriser, god infrastruktur. Parkanlegg og torg i ett med både grønne- og steinbelagte områder.

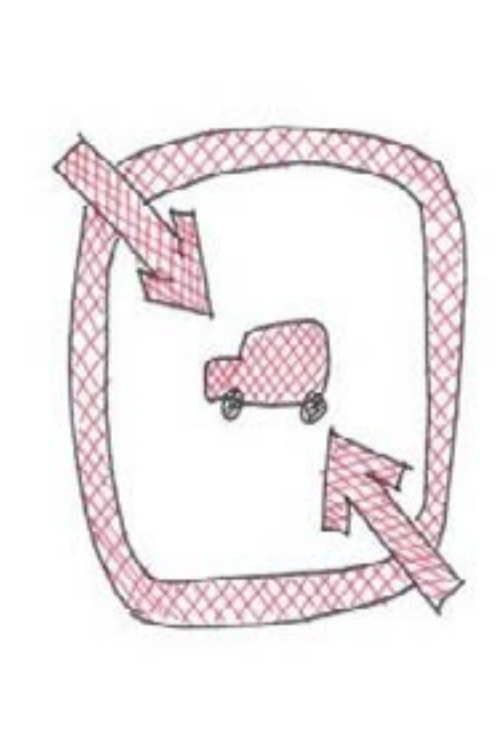

GRØNNSTRUKTUR

Grønnstrukturen utgjør en mindre del av bybildet enn de to foregående konseptene, men vil likevel ha en sentral funksjon i byen. Det vil bli en kombinasjon av torg og parkanlegg. Lokaliseringen tenkes midt i hjertet av byen. Sentrum vil ha flere bruksområder som støtter opp under byens innovasjonsfokus. Området vil fungere som en pause fra en stressende hverdag, en plass å nyte lunsj, eller som et sosialt samlingssted etter endt arbeidsdag.

TRAFIKK OG FERDSEL

Når man jobber med innovasjon og kreativt arbeid har man gjerne behov for stor grad av mobilitet gjennom en arbeidshverdag. Derfor vil vi her utbedre veinett for bil og spesielt kollektivtrafikk. Gang- og sykkelveier vil bli formet på bakgrunn av veinettets premisser. Dette sikrer rask fremferdelse. Dette med den planlagte forbedringen av togforbindelsen med Trondheim vil gjøre Melhus til en utmerket innovasjonsforstad.

- + Byen blir mer bærekraftig
- + Trekker flere til Melhus
- + Raskere å komme seg til Trondheim

- Omfattende inngrep
- Bygging på dyrket mark
- Store miljømessige fotavtrykk

FØRINGER FRA PLANSJE 2

Her har vi valgt å gå videre med et konsept som er en fusjon mellom grønn by og innovasjonsby, i tillegg har vi tatt inn noen elementer fra sportsbyen som vi synes passer godt med konseptet. Dette er fordi vi ser en tendens til at det blir større miljøbevissthet i samfunnet. Vårt perspektiv strekker seg til 2040, og vi tenker derfor at innovasjon og utvikling er viktig for at det skal være en attraktiv by også i fremtiden. Vi har derfor valgt å trekke inn elementer fra innovasjonsbyen, samtidig som det er fokus på å tilrettelegge for uteaktiviteter.

Målet er å bringe flere aldersgrupper inn i Melhus, og skape et samfunn hvor alle føler de har plass. Dagens tilbud for barn og ungdom blir forbedret. I tillegg skapes det naturlige møteplasser i sentrum med gode parkområder som fører til muligheter for rekreasjon for innbyggerne, i tillegg til aktivitet.

Grønnstrukturen skal bidra til å skape et 'grønt' sentrum. Det forsterkes videre ved at det skal være lett å ta i bruk naturområdene rundt sentrum som Gaula og åsen. Melhus skal være en plass for alle, og skal være universelt utformet.

BESKRIVELSE AV KARTET

Her lar vi omkringliggende grøntareal trenge inn i byen. Grøntområdene fungerer som rekreasjonsområder og fremkomstårer til byens fasiliteter. Grønnstrukturens kjerne er plassert midt i sentrum, der det i dag er parkering. Kjernen skal utgjøre nye Melhus Torg, og skal være et samlingspunkt for folket. Like ved har vi bygget en mathall med fokus på lokal og regional mat. Vi tror denne vil komplementere det grønne torget på en utmerket måte.

Det er satt av mye areal til boliger og næring sentralt. Vi ønsker økt fortetting for å gjøre Melhus mindre avhengig av bil, og som et tiltak for å gjøre byen mer levende. Vi har derfor gjort sentrum bilfritt. På hver side av sentrum har vi konstruert to boligkomplekser som samtidig tjener som byens parkeringshus.

Som et tiltak for å gjøre Melhus til en mer attraktiv plass å bo, har vi utbedret jernbanen, og det vil bli hyppigere avganger til Trondheim. Dette vil gjøre at Melhus vil bli vurdert som en attraktiv forstad å bosette seg i. I tillegg har vi benyttet deler av "indrefiletten" til å bygge et miljøcampus for NTNU, med omkringliggende studentboliger. Vi tror også dette kommer til å spille positivt inn på attraktivitet og styrke visjonen om en grønn by.

Inspirasjon: Kombinert bolig- og parkeringsbygg i Ørestad

Inspirasjon: Mathallen i København

Inspirasjon: Paccar Hall, Universitetet i Washington

Bil- og kollektivvei

Vi har vurdert flere alternativer, men velger å legge togstasjonen utenfor sentrum siden vi ikke ønsker å dele opp sentrum, men skape et helhetlig byrom. Dette vil redusere støy og hindrer unødvendig trafikk utenfra og inn. Vi har økt kollektivtransporten inn til sentrum blant annet ved å gjøre om dagens jernbanelinje til kollektivtransportvei. Vi har også valgt å bygge to større parkeringshus i hver ende av sentrum, og ha jevnlig bussavganger fra disse til jernbanestasjonen.

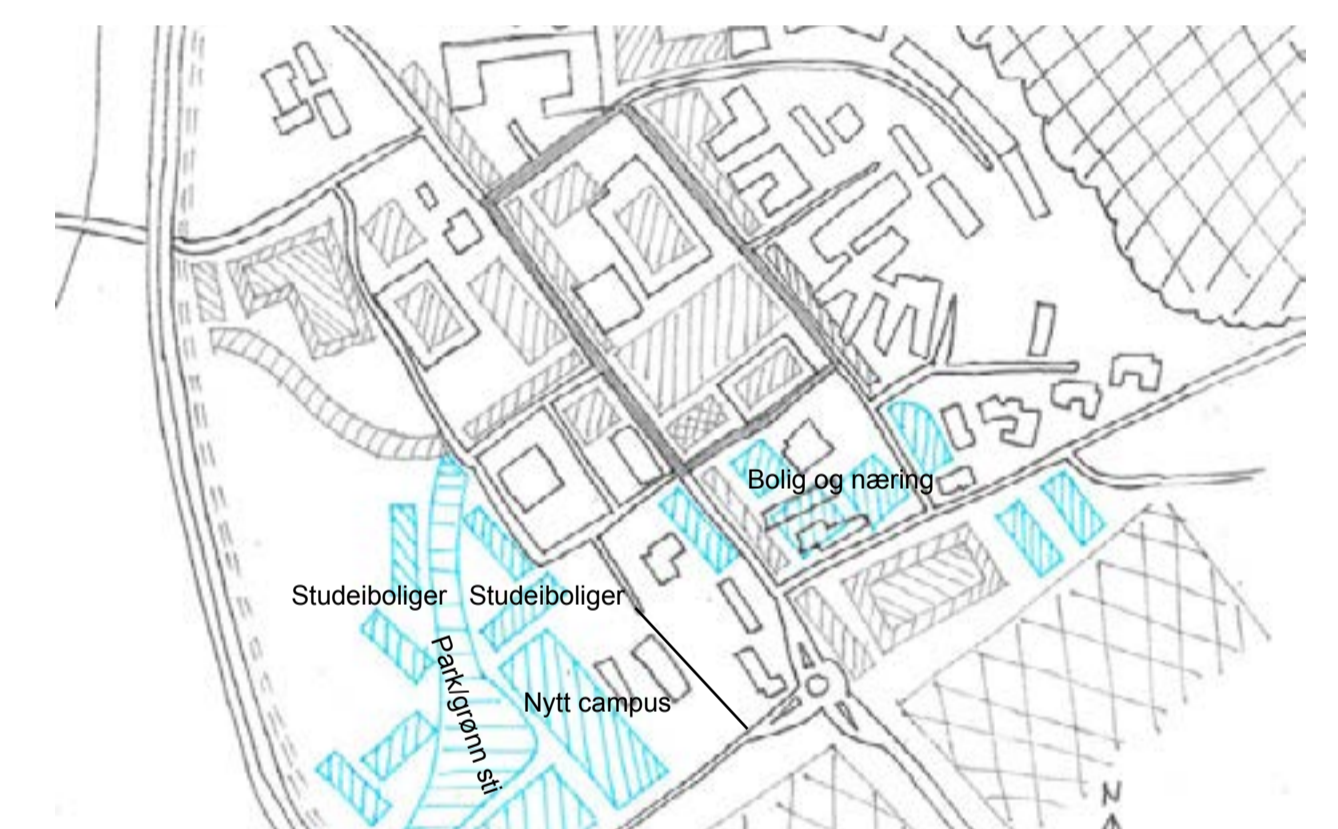

Gang- og sykkelvei

TRINN 1: ÅR 2016-2025

I denne fasen gjør vi de mest nødvendige tiltakene for at Melhus skal bli mer miljøvennlig. I første omgang legger vi fokuset på fortetting av sentrum med flere boliger og næringsbygg, samt bygger ut torg med tilhørende mathall. Disse tiltakene er i tråd med visjonen om å skape en grønn by.

TRINN 2: ÅR 2026-2040

I denne fasen trekker vi inn elementer fra "innovasjonsbyen" ved å bygge et miljø- og biovitenskapelig campus. Det blir også tilrettelagt for studenter med studentboliger og utendørsaktivitetstilbud. Vi kommer også til å fortsette arbeidet fra forrige fase ved å gjøre større deler av sentrum bilfritt, samt bygge flere næringsbygg og privatboliger.

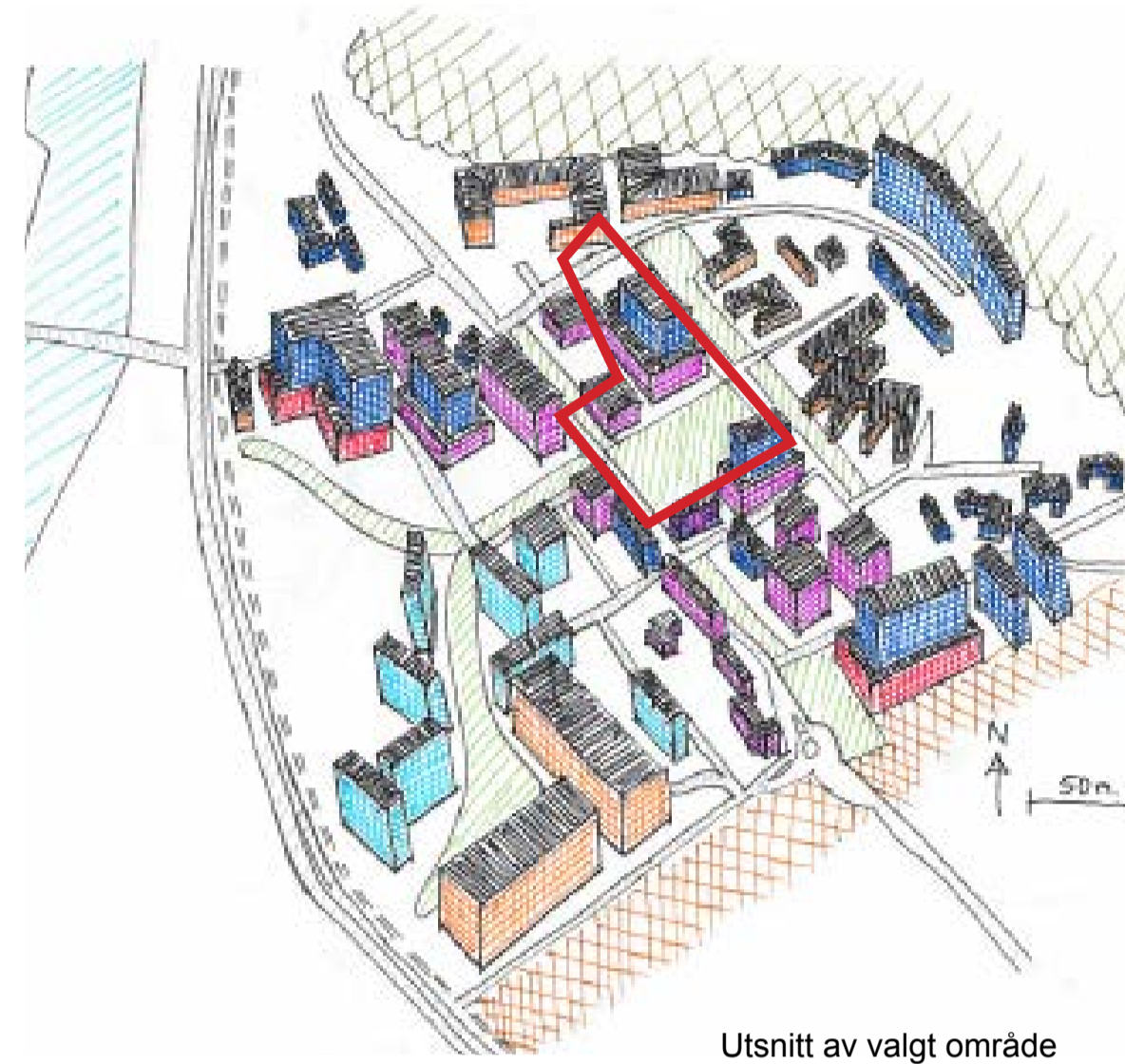

- + Bringe naturen inn i sentrum
- + Høy arealutnyttelse
- + Gode tilbud for alle aldersgrupper - det legges til rette for aktiviteter og sosiale sammenkomster
- + Miljøkonsekvenser og sosiale konsekvenser på lang sikt
- + Ved å flytte jernbanelinjen skaper man kontakt mellom sentrumdelene, samt god adkomst til sentrum

- Bygging på dyrket areal (indrefiletten)
- Riving av eksisterende bygg
- Utfordringer i forhold til infrastruktur
- Store kostnader ved omfattende ombygging og bygging
- Krevende med flytting av jernbanelinjen

FØRINGER

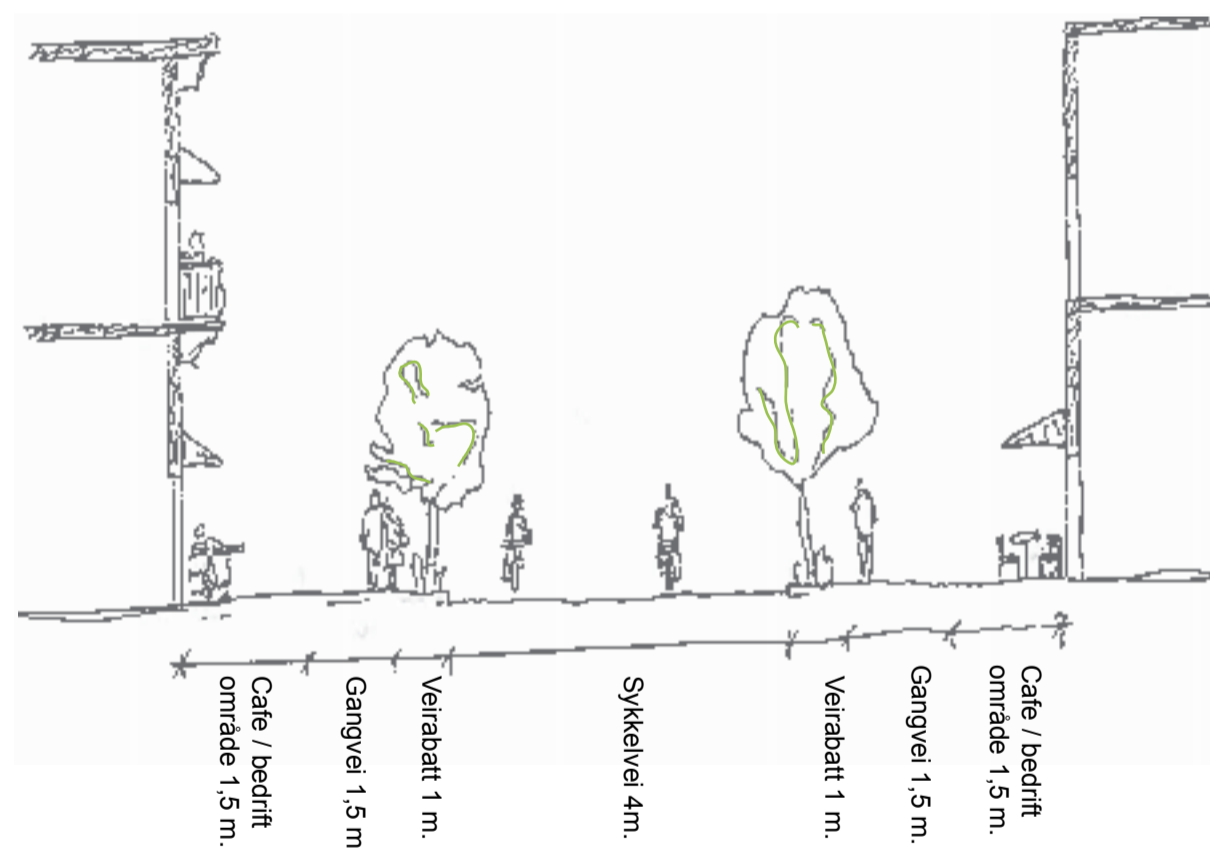
Vi ønsker å se videre på torget og omliggende områder i Melhus sentrum da vi mener at denne delen viser selve essensen av det nye konseptet vårt. Her trekker vi fram både det lokale og innovative fra "Innovasjonsbyen", men også store grøntarealer fra "Grønn by". Dette skal bidra med å gi Melhus et torg som skal bli en naturlig møteplass for alle de lokale og tilreisende.

Utsnitt av valgt område

TORGET

Vi skal utforme et torg hvor flere ønsker å oppholde seg. Torget skal være et stort, åpent område med omliggende butikker og kafeer. Torget er omringet av gangveier som skaper en ramme rundt, og gjør det lett tilgjengelig. Det skal være nok sitteplasser til at folk kan komme dit og nyte lunsjen. Torget skal også være en grønn lunge, og dermed skape en god atmosfære.

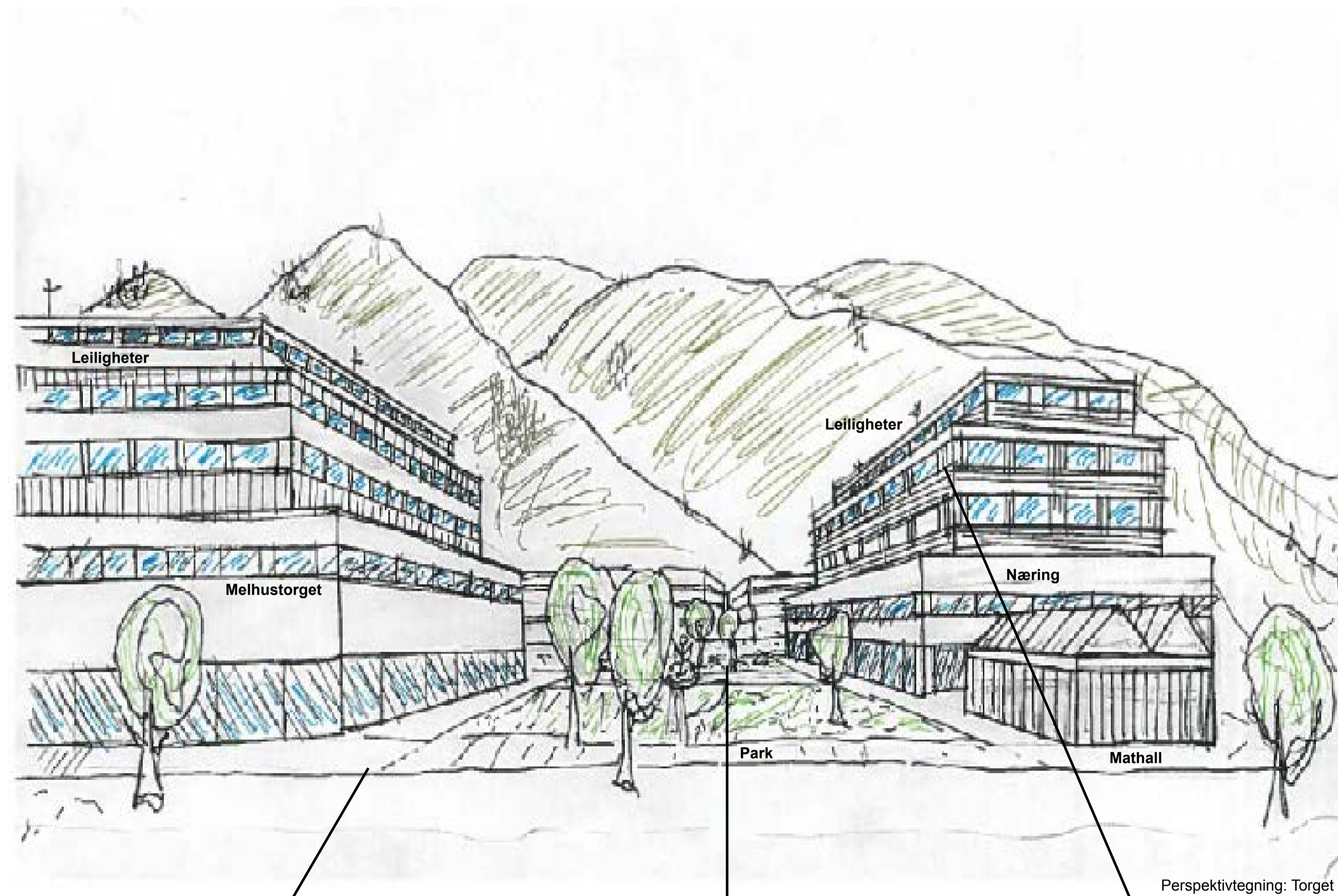

Snitt: Gang & sykkelring

MATHALLEN

Mathallen skal være et signalbygg i Melhus sentrum. Med tiltalende arkitektonisk utforming skal den skape nysgjerrighet og interesse, både for lokalbefolkningen, men også turister. Inne i mathallen skal de selges kortreist- og økologisk mat med god kvalitet. Denne maten vil først og fremst være dyrket av studenter på det nye campusområdet, eller på en av de mange uberørte landbruksområdene i nærheten.

I denne delen av oppgaven har vi sett på et utsnitt av Melhus sentrum som vi synes representerer visjonen vi har hatt for tettstedet. Vi ser på sentrumskjernen; med et nytt og grønnere torg, gang- og sykkelring og Mathall. Det blir også tilrettelagt for mer næring innad i sentrum som gjør at innbyggerne får kort reisevei til jobb ved at de slipper å reise inn til Trondheim. Over Melhustorget og de nye næringsbyggene blir det bygd leiligheter. Disse byggene blir tilsammen på 5 etasjer noe som vil ramme inn torget slikt at det virker lunt og trygt.

Perspektivtegning: Torget

Inspirasjon: Gågate i Sarpsborg
Gågaten skal legge til rette for den sosiale møteplass og 'byliv' i Melhus

Inspirasjon: Mceuen park i USA
Parken skal være en grønn samlingsplass for innbyggerne - uansett alder

Inspirasjon: Leiligheter i Williamsburg
Nye og moderne leiligheter skal trekke nye innbyggere til byen

GANG- OG SYKKELRING

Siden vi har valgt konseptet "grønn by", mener vi at det er viktig at flere av gatene i sentrum blir bilfrie. Slik vil byen både bli mer miljøvennlig, men også hyggeligere å ferdes i. "Ringene" vil omringe området vi har valgt å fokusere på i plansje fire og dermed være med å skape en grønn, samlende sfære.

Passasje

Universell utforming

Vårt motto til den nye utformingen av Melhus sentrum er "rom for alle". Dette er et viktig fokusområde med tanke på hvordan vi ønsker å utforme tettstedet. Mellom grønnstrukturen på torget vil det bli lagt vekt på utbygging av gangveier der disse veiene vil få et inkluderende design, med et kompakt underlag. Dette betyr at de er godt tilrettelagt for både de i rullestol, og med barnevogn. Det vil også bli nedsende fortauskantene som er tilrettelagt for svaksynte.

SLUTTNOTE

Vårt ønske for denne oppgaven var å lage et sentrum som var tiltalende å oppholde seg i. Vi forhørte oss med lokale om hva de likte med byen i dag, og hvilke forbedringer de ønsket. Ut i fra dette, og med våre egne synspunkt har vi utformet et sentrum vi tror vekker interesse for folk i alle aldre, og vil dekke deres behov både innenfor fritid, arbeids- og studiehverdag.
I Melhus er det rom for alle!